

SPOŁECZNY WYMIAR RZĄDÓW PRAWA

**I Górska Rajdokonferencja
Filozofii Prawa**

Call for Papers

**12-14 kwietnia 2024
Schronisko PTTK na Przegibku
Beskid Żywiecki, pasmo Wielkiej Raczy**

Zapraszamy do udziału w rajdokonferencji, podczas której chcielibyśmy połączyć dyskusje naukowe z wędrówką po górach i noclegiem w górskim schronisku, czyli powiązać korzyści intelektualne, cielesne i duchowe. Raidokonferencja, organizowana pod egidą Stowarzyszenia Filozofii Prawa i Filozofii Społecznej - Sekcji Polskiej IVR, jest pierwszą tego typu inicjatywą w środowisku badaczy zajmujących się ogólną refleksją nad prawem; mamy jednak nadzieję, że stanie się zaczątkiem kolejnych podobnych spotkań i przedsięwzięć.

opis merytoryczny

Rządy prawa znalazły się dzisiaj w paradoksalnym położeniu. Z jednej strony, chyba żadna inna zasada nie stała się do tego stopnia „globalnym projektem” i nie zyskała tak powszechnego uznania na wszystkich kontynentach. Rządy prawa wymieniane są w dziesiątkach konstytucji (w tym w polskiej, jako zasada „demokratycznego państwa prawnego”). Powołują się na nie niemal wszyscy liderzy polityczni na świecie: od reprezentantów zachodnich demokracji, przez przywódców państw wyznaniowych po sprawujących rządy autokratyczne.

Z drugiej strony, ta powszechność każe stawiać pytanie, czy rządy prawa nie stały się pustym pojęciem, czysto retorycznym ozdobnikiem? Badania pokazują, że pomimo szczytnych deklaracji polityków, realne poszanowanie dla rządów prawa na świecie w ostatnich latach regularnie spada. Niektórzy oskarżają zaś samą ideę o bycie narzędziem służącym globalnej dominacji kapitału i umacnianiu neoliberalnego porządku gospodarczego.

Także na poziomie teoretycznym daleko pojęciu rządów prawa do jednoznaczności. W literaturze ścierają się ze sobą jej konkurencyjne interpretacje łączące ją bądź to z formalnie pojętą praworządnością, bądź z substancjalnymi wymogami ochrony praw człowieka, bądź też z instytucjonalnymi standardami niezależności sądownictwa, transparentności władzy, wolności od korupcji etc. Spory te, paradoksalnie, dowodzą zresztą żywotności idei, która podlega ciągłym przekształceniom w różnych kontekstach kulturowych, historycznych i ustrojowych.

Do tych kontrowersji dochodzą wyzwania związane z rosnącą siłą populistów w państwach demokratycznych. Działania rządów w takich krajach jak Węgry czy do niedawna Polska, dążących do budowy „nieoliberalnych demokracji”, rodzą nowe spory o zasadę rządów prawa. Podczas gdy większość środowisk prawniczych wskazuje na naruszenia tej zasady, przedstawiciele populistycznej władzy oraz jej zwolennicy twierdzą, że to właśnie ich działania służą właściwie pojmowanemu demokracji i rządowi prawa.

Wszystkie te kontrowersje, ważne i interesujące same w sobie, mają jeszcze jedną praktyczną konsekwencję. Coraz wyraźniejszy staje się wniosek, że dla urzeczywistnienia rządów prawa nie wystarczy ich zadekretowanie a odpowiednich aktach normatywnych, ale wymagają one wpisania w siatkę społecznych przekonań, wartości i interakcji. Z perspektywy obywatela rządy prawa okazują się zatem równie istotne w wykonaniu urzędnika, jak i przełożonego w pracy, wykładowcy na uczelni czy lekarza w szpitalu. We wszystkich tych sytuacjach bywają nawet ważniejsze niż w przypadku ministra czy sędziego, bo doświadczane bezpośrednio i na co dzień.

Dla zrozumienia rządów prawa nie wystarczy więc ustalenie treści interesującej nas zasady, ale także przyjrzenie się temu, na ile wpływa ona i jak funkcjonuje w różnych społecznych kontekstach – instytucjach prawnych, strukturach organizacyjnych, interakcjach dnia codziennego.

Zapraszamy do zgłaszania uczestnictwa w konferencji zarówno w roli prelegenta, jak i dyskutanta lub słuchacza. Wystąpienia w ramach konferencji mogą być poświęcone różnym aspektom społecznego funkcjonowania rządów prawa i dotyczyć między innymi (ale nie wyłącznie) takich zagadnień, jak:

- społeczne warunki urzeczywistniania rządów prawa;
 - formy instytucjonalizacji rządów prawa w różnych podsystemach społecznych;
 - faktyczny wpływ zasady na organizację i funkcjonowanie instytucji publicznych i niepublicznych w różnych podsystemach społecznych;
 - społeczna legitymizacja zasady rządów prawa;
 - opinie i postawy wobec zasady rządów prawa w społeczeństwie;
 - treść pojęcia rządów prawa jako normy kulturowej, idei politycznej i zasady prawnej;
 - znaczenie zasady rządów prawa dla demokracji;
 - rządy prawa jako element tożsamości zachodniej kultury prawnej;
 - rządy prawa jako składowa profesjonalnej kultury prawniczej oraz innych grup zawodowych;
 - rządy prawa jako przedmiot rywalizacji różnych stronnictw i formacji politycznych lub sporów ideologicznych;
 - sposób funkcjonowania zasady rządów prawa w dyskursie publicznym, zarówno oficjalnym (instytucjonalnym), jak i medialnym.
-

opis turystyczny

Miejszem odbycia konferencji będzie Beskid Żywiecki, czyli pasmo górskie znajdujące się w łańcuchu Karpat. Zwany jest on również Beskidem Wysokim, ponieważ jest drugim po Tatrach najwyższym pasmem górskim w Polsce.

Jego klimat i kultowy wśród miłośników gór charakter oddaje m.in. wiersz Wincentego Pola *Do Zielonego Beskidu*:

*Beskidzie graniczny! Beskidzie zielony!
Od Boga pomiędzy narody rzucony!
Coś źródła podzielił na morza, na dwoje,
O, powiedz mi, powiedz! czy jeszcze tve zdroje
Tak żywo jak dawniej i grają, i pienią?
Czy łąki się twoje jak dawniej zielenią?
Czy szumią tve lasy, jak dawniej, wesoło?
Czy trzymielą tak smukło tve świerki wokoło?
Czy sklepią się jeszcze tve buki jak wprzódy?
A jawor czy chyli się jeszcze do wody?*

*Beskidzie zielony! W trzy rzędy sadzony!
Beskidzie graniczny! Beskidzie kochany!
I chłodem jelenim, i mgłami owiany...
Gdzież czasy są owe, gdym konno tam hasał,
Gdym serce i oczy po tobie ja pasał?
To wąsik się ledwie na twarzy mi pisał
I świat mną jak świerkiem wyniosłym kołysał...
A dzisiaj spoglądam, Beskidzie, w tve strony
Żałośnie - jak jawor nad wodą schylony...*

Do schroniska, w którym odbędą się obrady można dotrzeć na trzy sposoby:

Wariant 1

Stacja PKP w Soli – Praszywka Wielka – Będoszka – Schronisko na Przegibku

 Szlak **niebieski**
 ok. 4,5 godz. 980 m przewyższeń

Wariant 2

Stacja PKP w Soli – wieś Rycerki – Schronisko na Przegibku

 Szlak **niebieski** i **zielony**
 ok. 3,5 godz. 662 m przewyższeń

Wariant 3

Parking we wsi Rycerki – Schronisko na Przegibku

 Szlak **zielony**
 ok. 1,3 godz. 339 m przewyższeń

Organizatorzy rekomendują wariant pierwszy ze względu na możliwość odwiedzenia po drodze widokowych szczytów Praszywki Wielkiej oraz Będoszki. Z tego ostatniego szczytu zejście prowadzi bezpośrednio na przełęcz Przegibek, o której w jednym z przewodników napisano:

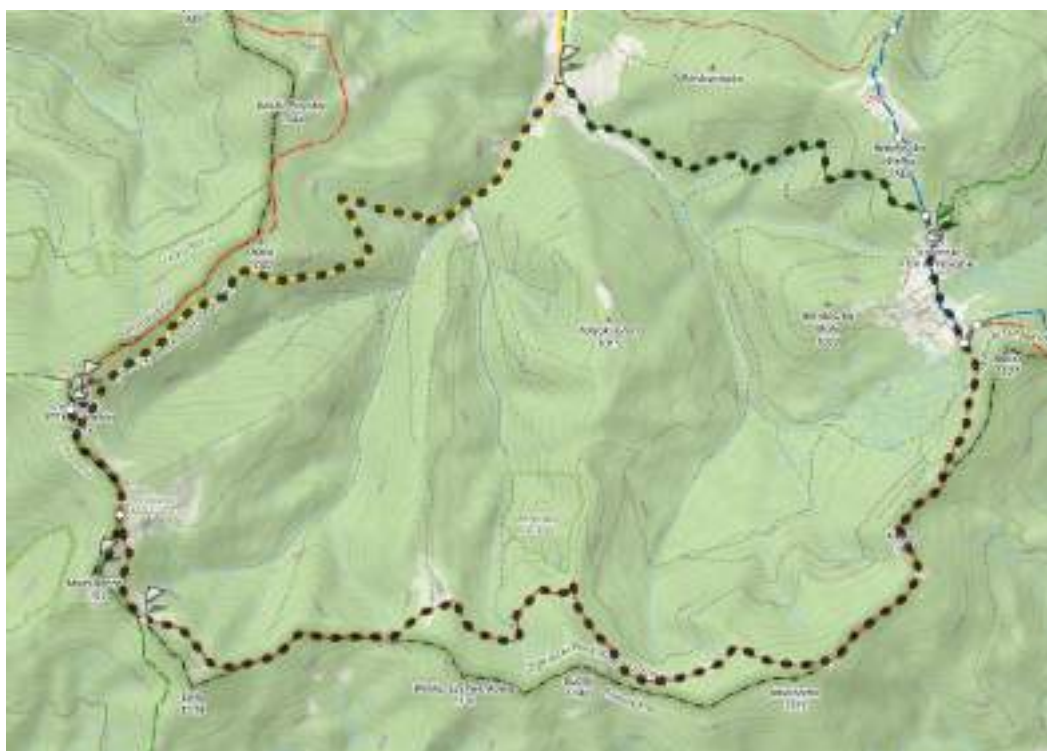
Bardziej popularne od samej Będoszki jest rozległe, wznoszącą się na południe od szczytu siodło, zwane Przegibkiem, oddzielające go od grzbietu granicznego. W tutejszym uroczym osiedlu góralskim noszącym tę samą nazwę - jednym z najwyższych położonych w Beskidach - czas biegnie jakby wolniej, rytm życia odmierzają dzwony wtulonej w zbocze kaplicy, pejzaż tworzą Wielka Racza na zachodzie i Rycerzowa na wschodzie.

Na przełęczy znajduje się schronisko, w którym przewidziano noclegi oraz obrady. Drugiego dnia konferencji zaplanowana została wycieczka zaczynająca się i kończąca w schronisku i prowadząca pętlą m.in. przez Wielką Raczę:

Schronisko na Przegibgu – Wielka Racza – Mała Racza – Przełęcz pod Orłem – Kilkula – Schronisko na Przegibku

 Szlak **zielony**, **żółty** i **czerwony**
 ok. 6,5 godz. 946 m przewyższeń

Trzeciego dnia w godzinach popołudniowych zaplanowany jest powrót jednym z trzech wariantów, którym pierwszego dnia dotrzemy do schroniska.

Wszelkie przejścia (dojście do i powrót ze schroniska, wycieczka górską drugiego dnia) organizowane są na zasadzie koleżeńskiej. Uczestnicy rajdokonferencji ponoszą samodzielnie odpowiedzialność za swoje zdrowie i bezpieczeństwo.

informacje praktyczne

noclegi

Schronisko PTTK na Przegibku

 www.przegibek.pttk.pl

Schronisko oferuje noclegi w pokojach 3- i 4-osobowych, w standardzie, z natury rzeczy, schroniskowym. Uczestnicy zostaną przydzieleni do pokoi przez organizatorów; jeśli mają Państwo jakieś życzenia w tym względzie, prosimy o ich zgłaszanie mailowo do organizatorów.

Schronisko oferuje też posiłki (śniadania, obiady, kolacje).

dojazd

Dojazd do okolicznych miejscowości (Sól, Rycerka) we własnym zakresie. Istnieje możliwość dojazdu do Soli pociągiem; bezpośrednie połączenie jest dostępne m. in. z Katowic.

koszty udziału

Udział w rajdokonferencji nie wiąże się z opłatą konferencyjną. Koszt uczestnictwa to 150 zł (noclegi w schronisku) plus wyżywienie (we własnym zakresie uczestników – możliwość skorzystania z oferty gastronomicznej schroniska).

ważne daty

1 marca 2024: termin zgłoszeń

8 marca 2024: decyzja o przyjęciu zgłoszenia

31 marca 2024: termin nadsyłania abstraktów lub pełnotekstowych wersji wystąpień

12-14 kwietnia 2024: rajdokonferencja

informacje praktyczne

zgłoszenia

Zgłoszenia wraz z określeniem charakteru uczestnictwa (czynne lub bierne) prosimy przesłać do dnia 1 marca 2024 r. na adres poczty elektronicznej e-mail: mateusz.pekala@ignatianum.edu.pl.

Do zgłoszenia udziału czynnego prosimy dołączyć tytuł proponowanego wystąpienia.

Decyzja o przyjęciu zgłoszenia zostanie podjęta do 8 marca. Do zaakceptowanych zgłoszeń prosimy o przesłanie abstraktów lub pełnotekstowych wersji wystąpienia do 31 marca.

komitet organizacyjny

Dr Mateusz Pękala

Uniwersytet Ignatianum w Krakowie

@ mateusz.pekala@ignatianum.edu.pl

Dr hab. Maciej Pichlak, prof. UW

Uniwersytet Wrocławski

@ maciej.pichlak@uwr.edu.pl

Dr Paweł Skuczyński

Uniwersytet Warszawski

@ p.skuczynski@wpia.uw.edu.pl

W razie pytań, zapraszamy do kontaktu z organizatorami.
